תערוכות חדשות

בזכות הנורמליות

שלוש תערוכות קבוצתיות בינלאומיות מסתכלות למציאות בעיניים

אמנות
חגית פלג־רותם
hagitpr@globes.co.il

בימים אלה נערכו ותוכננו זמן רב לפני המשבר הנוכחי. ובכל זאת, התערוכות **"שטח הפקר"** בבית האמנים בירושלים, ו**"שממה הורה"** בגלריה האוניברסיטאית בתל־אביב, נראות כמו זכוכית מגדלת על הרגע בזמן שבו אנו נמצאים. שלא לדבר על התערוכה **"הלוך הלכו העצים למשוח עליהם מלך"** במוזיאון על התפר בירושלים, העוסקת במשבר המנהיגות – לא רק אצלנו, אלא ברחבי העולם.

בין חניון לכור אטומי

בתערוכה הקבוצתית "שטח הפקר", שאצרה מרי שק, היא מקבצת עבודות החוקרות לדבריה "היבטים שונים של אזורי הפקר, הפקרות והפקרה, בניסיון לחדור לעומקם של מצבים בלתי פתירים ולגעת בטריטוריות אסורות".

אחד משטחי ההפקר של חיי היומיום מופיע במיצב המרשים של צחי חכמון, ש"העתיק" לבית האמנים בירושלים מיצב ריאליסטי של חניון תל־אביבי מצוי. החניון – על עליבות הבורקה של השומר, צלילי הרדיו המתנגנים ברקע, קירות אתר הבנייה המאולתרים, הגרפיטי והסטיקרים, מודעות הסקס על חלונות האוטו, החשיכה ותחושת החרדה הקלה המרחפת מעל – הוא שטח הפקר ידוע, משותף כמעט לכולנו. ההתבוננות עליו מחדש, ההכללה שלו בתערוכה והשחזור לפרטי פרטים של מרכיביו – מעניקים לו מעמד חדש של "קתדרלת הפקרות".

שטח ביניים מסוג אחר מופיע בצילומי נוף "אסורים" של אוהד מטלון, המציגים אתרים ברחבי הארץ שכוחות הביטחון יכחישו את קיומם. חלקם נראים כמו לקוחים מסרט מדע בדיוני, ורובם נמצאים גלויים בשטח, אבל רוב האנשים לא יבחינו בהם.

סרטו הלא בדיוני של אדריאן פאצ'י, יליד אלבניה, עוסק בגורלם של מהגרים בלתי־חוקיים, המבקשים מפלט בארצות השבעות של המערב. הוא מציג אותם בסיטואציה של נדידה – ספק לקראת הארץ החדשה, ספק בשעת גירוש. סיטואציה מוכרת של טרום טיסה, אך כשהמצלמה מתרחקת נחשפת לפתע תלישותם במקום־לא־מקום, בדרך לשום מקום.

סרט מרתק של קרן רוסו, אמנית ישראלית החיה בחו"ל, מתעד שמורת טבע בצפון גרמניה המשמשת קבוצות של ניאו־פגאנים וניאו־נאצים, הבודים לעצמם ממצאים ארכיאולוגים וממציאים סיפורים היסטוריים, בהם הם מאמינים בכול ליבם.

התערוכה עלתה כחודש לפני פרוץ הלחימה הנוכחית, אך נראה שלא הייתה יכולה לצמוח באקלים אחר.

"הגיליוטינה", פסל של אריאל קליינר. מתוך מוזיאון על התפר

מתוך עבודת וידיאו של אדריאן פאצ'י. מתוך "שטח הפקר"

בית האמנים, שמואל הנגיד 12, ירושלים, ללא תשלום. מפגש גלריה יתקיים בשבת, 26.7, בשעה 12:00. 02־6253653

עריו מלחמה

שלוש תערוכות קבוצתיות בינלאומיות שמוצגות בעת, כמו נוצרו באופן מיוחד לימי הלחימה האחרונים

> חגית פלג־רותם, עמ' 12